

Jurjec in Smuk.

Pri poznem sv. opravilu na cvetno nedeljo je čital gospod kaplan trpljenje Kristusovo pri sv. maši, gospod župnik glasno na prižnici v slovenskem jeziku. Fantini so se porivali krog glavnega oltarja, se posmihali in delali polglasne opazke. V kot ob ograjo ob hajlne mize sta se tiščala plaho dva dečki družbi neznan fantka. Držala sta v rokah vsak svoj presmec, ki je bil na vrhu okinčan s papirnatimi rožami in sta bingljali nanj privezani pomaranči. Že koj prvi pogled je razodeval, da sta siroti. Eden je tičal v dolgih moških hlačah, ki so mu bile trikrat prevelike, pritrjene čisto pod ramo, večkrat podvihane in nafaudane v sto gubah. Drugi je držal v rokah klobuk širokokrajnik, ki je bil kupljen za starega očanca in ne za otroka. Otročjad je takoj iztaknila smešnost hlač ter klobuka in neprikladna noša ji je bila v posmeh ter zabavo. Najbolj razposajen je bil Brišnikov Tonček. Kazal je na plaha dečka in pošepetaval tovarišem, da sta prišla sinoči iz mesta na občino. Njegov oče župan je oddal enega posestniku Jurgecu, drugega pa staremu Smuku.

Tonček je bil brihten in celo pesniške narave. Dolge hlače in prevelik klobuk mu je dal snov za sledečo pesmico:

Jurječve hlače
pa Smukov klobuk,
ko veter zapiha
pa smuk pod klobuk.

Zbadljivka v kitici je romala od ušesa do ušesa. Fantalini so se smejali, ponavljali stihe in se čudili iznajdljivo sti mladega Brišnika.

Nemir med poredno deco je motil g. župnika pri čitanju. Parkrat je zahteval glasno z lece mir ter red med otroci. Može v prvih klopeh so svarili s prsti drzneže, nobeden se ni upal priviti za uho kolovodjo Brišnikovega Tončeka, ker mu je bil oče župan ter cerkveni ključar. Fantek je sedel navadno med službo božjo z očetom v klopi, tokrat župana ni bilo v cerkvi in dečko se je pomešal med šolske tovariše. Niti eden od nagajivcev ni sklepal rok med sv. mašo, molitev jim je bila zgorajna pesmica; siroti sta pobožno klečali, gledali na oltar ter se oklepali krčevito lepo okrašenih presmecev.

Po končanem sv. opravilu ven iz cerkve in za tujcema v predolgih hlačah in pod širokim klobukom. Tonček je pel glasno svoj umotvor o Jurječevih hlačah in Smukovem klobuku, drugi so ponavljali za njim in se drenjali okrog plahih sirot. Brišnikov fante je tekal pred neznančema, pa jima smuknil za hrbet in že kar kričal zasmehovalne besede. Otroci so pozabili na presmece, saj sta jim bila Jurjec ter

Smuk nova in večja zabava nego cvetoče šibe. Kakor na pust se je obnašala otročjad in spremljala fantka proti vasi, kamor sta brzela v strahu ter trepetu. Pred selom je tekel potok in preko tega je vodila bolj ozka brv. Prehod preko vode je nastopil Tonček ritanški, da je lahko brundal dečkoma pod nos in pel porogljivo o Jurječevih hlačah in Smukovem klobuku. Ko je prifrkal do konca brvi, ga je zagrabila kot strela iz jasnega krepka roka za vrat. Zatrepetal je, se obrnil, roke samega očeta so ga polagale preko kolena. Presmec mu je iztrgal Brišnik iz rok, ga obrnil narobe in padati je začelo po junaku Tončeku, da je bilo jo! Vodja zasmehovanja sirot, cvetnonedeljski pesnik je bil šiban z blagoslovljenim lesom, da se je drl, kakor bi ga deval živega iz kože. Otroci, ki so se smejali Jurgecu in Smuku, so se krohotali sedaj iz polnih grl pred vso vaško javnostjo osramočenemu Tončeku.

Oče ga je izpustil iz rok, ga izročil prvemu hlapcu z naročilom: »Materi ga predaj in povej, kaj nama je napravil. Na golih kolenih mora klečati, dokler se ne vrnem!«

Poleg očeta je bila še Tončkova krstna botra, ki je prinesla na cvetno nedeljo pogačo, se vračala domov in bila priča, kaj je zagrešil in bil kaznovan javno pred mladino in starejšimi farani. Kar je mogoče oče izpustil na udarcih v naglici, je nadomestila še doma mati, ko je čula o Tončkovi skrumbi službe božje in tako velikega praznika kakor je cvetna nedelja.

Brišnik je bil kmalu doma, Tonček je moral obljubiti na golih kolenih klečoč, da ne bo bril nikdar več norcev iz sirot.

Hujša kazen od udarcev je bila očetova zapoved:

»Jurječevi siroti sem kupil nove hlače, Smukovi nov klobuk. Hlače oddaj pri Jurgecu, klobuk pri Smuku! Prosi odpuščanja pri obeh hišah!«

Težka je bila Tončkova pot, moral jo je prestati in izpolniti do pičice očetovo naročilo.

Iz na cvetno nedeljo kaznovanega Brišnikovega Tončeka je zrasel poznejši župan, cerkveni ključar in sploh prva osebnost v župniji. Bogzna kolikokrat nam je pripovedoval kot svarilen vzgled prebridek doživljaj cvetne nedelje. Zapomnil si je za vedno, da ni dovoljeno zasramovati revežev in to še celo ne na velik praznik med službo božjo. Enkrat v življenju je bil tepen od očeta in matere na samo cvetno nedeljo, pozneje je ubogal na besedo in postal prijatelj Jurječevemu in Smukovemu rejencu.

V župniji Sv. Florjana v Grabah so se držali lepe navade jutrajnega vstajenja. Že ob četrti uri zjutraj, ko so se oglasili zvonovi v ubrani jutranjici, je spremljalo zvenenje grmenje topičev. Pred šesto uro se je zbrala cela župnija pred farno cerkvijo, da spremi vstalega Zveličarja v dolgi procesiji.

Gospod župnik je zapel glasno izpred božjega groba trikratni Aleluja! Zvončki so zazvončkali, pevci so ubrali velikonočno, Pohletov Franc je stopil pred monštranco s podobo Zveličarja. Procesija se je uvrščala iz cerkve, štirih mož z nebom še ni bilo od nikoder.

V Grabah so nosili nebo najbolj imenitni možje v župniji: dva župana in oba cerkvena ključarja. Letos ni bilo župana Piskernika. Ključar Plečnik se je posvetoval s tovarišema in odločili so se, da povabijo k nebu Zobakovega Tinčeta. Oženil se je v pustu, postal gruntar, bil na novo oblečen ter pokrit in zakaj bi ne pomagal nositi nebo. — Tinče se je čutil s povabilom počaščenega in kako tudi ne, ker se je povspel v pustu od čevljarja do posestnika in danes celo do nebonoše!

Zobakova žena je bila dolgoletna cerkvena pevka. Kako jej je vzrastel ponos, ko je videla Tinčeta pri drogú neba v najodličnejši družbi. Pločnik je še nekaj pošepnil Zobaku, ta je skrtil v globočino hlačnega žepa cevko pipe, ki mu je silila na prosto.

Gospod župnik je že stal z monštranco pod nebom, ko so izvršili nebonoše stari običaj: pred vzdigom neba so se sklonili vsi štirje in si podvihali kakor na povelje nove hlače. Pri zavihanju se je Tinča sklonil globoko, ko se je zravnal, mu je nekaj počilo krog pasu. Prvotno veselje in navdušenje sta se se mu razblinila v strah, ker odpovedal mu je stari piravi pas, ki je priklepil hlače k lednjam.

Može so dvignili nebo, procesija se je premaknila med petjem, pritrkavanjem zvonov ter pokanjem možnarjev in pištol. Že prvi koraki so poučili Tinčeta, da ne bo dobro z razrahljanimi hlačami. V levici je držal novi klobuk, z desno roko se je oklepil droga in trepetal, kaj bo . . .

Nebar Zobak je pozabil na vstajenje, alelujo, petje in streljanje, skrbele so ga hlače, katere je že vlekel visoko pod vihane — po tleh. Še en korak in — cap — je padlo nekaj izza Zobakovega pasu na tla. Znal je, zgubil je mehur za tobak, ki mu je tičal za pasom celo nedeljskih hlač. Pevci so videli Tinčeto nezgodo, nobeden ni smatral za vredno, da bi pobral po nezgodi izgubljenemu. Saj mu ni bilo za sicer polni mehur, a gotovo se je zasadila nesreča v oko — bognasvaruj starikaste pevke in žene — Mime!

Tobačni mehur je bil prva žrtev, tej je sledil pri naslednjih korakih del Tinčetovega trhlelega pasu, ki je zdrknil gospodu fajmoštru na nogo. Vroče je postalo Zobaku, stopal je na široko, da bi se otel največje sramote in to je pomagalo nekaj časa. Velikonočna procesija se pomika brez prestanka in v Grabah še posebno na dolgo in celo navzdol.

Nezgoda nebonoše.

Slovesnost Gospodovega vstajenja ob svitu velikonočnega jutra prešine vsakega s pravim prazničnim razpoloženjem.

zakupnine na enega kmeta pridejo. Vsa škoda se nikoli ne plača.

V časopisju se hvali, da dobijo oblasti par milijonov dinarjev za lov. Ko bi seštel vso škodo na perutnini, drevju, sadju, povrtnini, žitu in drugod, bi je gotovo bilo nad 10 milijonov dinarjev na leto. Ali se s tem povzdiguje kmetijstvo?

Kdor hoče divjačino gojiti, naj jo goji v ograjenem gozdu, ne pa tako, da nam lahko prosto pridelke uničuje.

Če ustrelj sedaj kmet zajca na svoji njivi, ki mu je pridelke žrl, gre takoj v zapor, je ob drago puško, ima visoke stroške v denarju, pri sodnji mu ostane zapisano, da je bil kaznovan zaradi tatvine. To vse zato, ker se lov proda in zraven tudi naša prostost. Ako bi vsak posestnik v občinsko blagajno le enega kovača dal (kar bo gotovo vsak rad storil), bi v večini občin prišlo več v blagajno, kakor se sedaj za lov dobi.

V vsaki kmečki občini v celi državi je gotovo večina kmetov posestnikov s tem nezadovoljna, da se divjačina ne sme pokončavati, še na polju ne. Ker je že skoraj za vsako reč glasovanje odločilno, naj pa še za lov bo. Tako bi se vsaj pokazalo, v kateri občini je večina kmetov voljna, škodljivce s svojimi pridelki rediti, in za tisti mali delež zakupnine prodati svojo prostost. Lovci se potegujejo za svojo zabavo, mi kmetje za živč, vsak naj sam presodi, kaj je potrebnejše ljudstvu.

Ako se lov le proda, naj se da v zakup le večje gozdno lovišče, obdelan svet, to so njive, vinogradi, travniki in pašniki itd. se pa naj ne prodajo. Tu mora imeti vsak poljedelec pravico, po svoji prosti volji škodljivce pokončati. Grmovje in male skupine drevja, ki se nahaja med njivami in travniki, se še naj ne šteje za gozd. Zakaj nas še tlači ta škodljivi avstrijski zakon, ko že ima večina naše države boljšega.

Mi vsakemu privoščimo lovsko zabavo, a zahtevamo, da tudi kmet ne bode kaznovan, če bo ustrelil škodljivo divjačino.

Sedaj se dela lovski zakon. Lovci so že izrekli svoje zahteve. Zato prosimo vse občinske zastopnike in tudi zastopnike pri naši Kmetijski družbi in pri drugih kmetijskih korporacijah, da tudi oni storijo vse potrebne korake, da dobimo potrebno prostost, ki vsakemu kmetu po vsej pravici tudi gre.

Kmet iz laškega okraja.

ZA RAZVEDRILLO

Znano je, da je Mongolfier iznašel balon, toda malokedo pa ve, da je bila je iznajdba neposredni vzrok — gospa Mongolfierova. Nekoč je namreč pokri-la okroglo košaro, kjer je s pomočjo žarečega oglja sušila perilo, s krilom, tako da se je košara pod pritiskom raz-

gretega zraka dvignila pod strop. Ta okolnost je pomogla njenemu možu, iznajti balon.

Ko sta bila general Miramon in cesar Maksimilijan mehikanski peljana na morišče, je cesar opazil, da solnce krasno sije in da je vreme lepo, kakor bi bil ta dan nalašč izbran za tako žalostno delo. Naenkrat zasliši glas zvonov ter vpraša Miramona: »Je to mrtvaški zvon?« — »Ne morem Vam točno odgovoriti, Vaše Veličanstvo«, je odvrnil general, »ker se mi je danes prvič zgodilo, da me vodijo na morišče.« Cesar se je nasmehnil.

Znani franceski smešničar P. Scaron je umirajoč rekel svojim jokajočim prijateljem: »Nikdar ne boste mogli tako jokati, kakor ste se smejali mojim dovtipom.«

Ko je čul zdravnik o Lazarjevi obuditvi, se je nasmehnil: »Če bi ta dobi človek umrl po mojih receptih, ne vem, če bi se komu posrečilo, da bi ga obudil.«

Nek zvezdoslovec je prerokoval kralju Ludviku, da bo neka gospa, ki jo je kralj ljubil nad vse, umrla v osmih dneh. Prerokovanje se je res izpolnilo. Kralj je ves iz sebe pozval zvezdarja in naročil služabnikom, naj ga vržejo skozi okno, kadar jim da znamenje. »No«, ga je nagovoril, ko je zvezdoslovec vstopil, »ti, ki znaš mojstrsko prerokovati smrt drugih, povej, če ti je znano, kdaj tebi potečejo dnevi življenja?« — Zvezdar je bržkone slutil, kaj kralj namerava in mu odgovoril brez strahu: »Mogočni kralj! Umrl bom tri dni poprej kakor Vaše Veličanstvo.« Kralja je ob tem odgovoru spreletel tak strah, da je pozabil dati dogovorjeno znamenje. Pač pa je odslej skrbel za zvezdoslovecovo zdravje.

Zdravniško razstavo je obiskal mož, ki pa ni hotel plačati vstopnine. »Prosim, vstopnino!« ga je pozval blagajnik. — »Imam prost vstop«, je odvrnil prišlec, »kot človek, ki si je pridobil velike zasluge za zdravniško vedo.« — »Kdo pa ste?« — »Grobar.«

Sodnik je naznanil obtožencu, da je obsojen na 14 dni zavora, da se pa lahko proti obsodbi pritoži: »Pritožujem se zdravemu razumu«, je odvrnil obsojenec. — »Tega pritožnega mesta jaz ne poznam«, je kratko odgovoril sodnik.

Nekdo je vprašal slavnega grškega govornika Izokrata (umrl 338 pr. Kr.), zakaj se je pri njem izšolalo mnogo odličnih govornikov, sam pa ni nikdar javno govoril. Izokrat je odvrnil: »To ni nič čudnega.« Brus, ki ostri vaše nože, tudi ni oster.«

Ko je nameraval ruski car Peter Vel. izdati ukaz, da bo vsak tat takoj obesen, mu je dejal svetovalec Ivanovič: »Kaj hočeš biti ruski car brez Rusov? Saj vendar vsi krademo.« — In ukaz ni bil izdan.

V New-Yorku so nekemu menjalcu ukradli z mize vrečko zlatih novcev,

ko je stopil za trenutek v drugo sobo. Mož ni nikomur govoril o tej izgubi, pač pa prepustil slučaju rešitev zadeve. Po treh mescih ga je posetil sosed, ki ga je med pogovorom naenkrat vprašal: »Si že kaj zvedel o oni vrečki zlata, ki so ti jo oni dan vzeli?« — »Aha, imam te, dragi prijatelj«, je vzkliknil premeteni lisjak. »Ti sam si jo vzela, si cer bi ne vedel nič o tej stvari!« In dobil je denar nazaj z obrestni vred.

Neobičajna ženitovanjska navada se je ohranila do nedavnih časov v Bretagni na Francoskem. Po poroki so se vsi svatje strnili v krog, na sredo sta stopila novoporočenca. Mož je potem prisolil svoji mladi ženi krepko zaušnici, rekoč: »Tako se prileže, kadar me razjeziš.« Takoj nato jo je poljubil, češ: »Tako se prileže, kadar si pridna!«

OBLEKE

moške od Din 290— naprej,
otroške štof od Din 120—,
otroške iz hlačevine od Din
90— naprej. Klobuki, pe-
rilo, kravate, čevlji, nogavice,
čepice, dežniki, palice i. t. d.
Velika izbira, najnižje cene
pri
JAKOB LAH, MARIBOR,
Glavni trg 2.

Pozor! Jajca, sveža dobra, ne predrobna kupujem in prejemam tudi od manjših trgovcev proti najboljši dnevni ceni in točnemu plačilu. Oferirajte in pišite, ako osebnost ni mogoče priti. Dopelajo in donesejo se jajca konca tega meseca naprej vsak dan na dom Maribor, v skladišče, Koroška cesta 128a, celi dan, dopoldne pa se prejemajo na Koroški cesti 10, blizu Glavnega trga, pri tvrdki Rantner, trgovina mešanega blaga. — S spoštovanjem: Ivan Göttlich, veletrgovina sadja in jajc, Maribor, Koroška cesta št. 126—128a. 336

Prodajalce posnemalnikov

išče velika švedska tovarna v vsakem kraju proti dobri plači. Naslove sprejema: »Tehna« družba, Ljubljana, Mestni trg 25. 115

Semena vse vrste, oblačilno blago, veliko izbiro priporočila trgovina Fran Senčar, Mala Nedelja in Ljutomer. Nakup jajc, masla, putra in vseh poljskih pridelkov. 283

Lisičje, kunine

dihurjeve, veveričje in druge zimske kože od divjačine kupuje po najvišjih cenah Ratej I., trgovec, Slov. Bistrica. 1465

Jesenov les, dobro posušen, v hlohah ali razžagan na deske, kupim. Ponudbe po F. Kr. na upravo lista. 362

Želim spremeniti službo v župnišču in obenem tudi v pomoč cerkovniku v cerkvi. Naslov v upravi lista. 357

Močen kovaški učenec se sprejme. Ivan Spolenak, Breg pri Ptuj. 328

Dva vajenca sprejme takoj F. Rola, mizar pri Sv. Benediktu v Slov. gor. 317

Pošten fant, šole prost, se sprejme: Terezija Lešnik, Spodnje Radvanje št. 8, pošta Maribor. 364

Sprejemem takoj viničarja z 2—3 delavci. Dobi kravo, njive, drva in dobro plačilo. Tudi je lahko novo oženjen ali tak, ki se namerava oženiti, dobi vse ugodnosti za začetek gospodarstva. Vpraša se: Čiček, gostilna, Jarenina. 368

Vzamem v najem gostilno na deželi. Ponudbe na upravo lista pod »Blizu postaje«. 341

DRUŽINSKO PRATIKO za leto 1929

še dobite v vseh večjih prodajalnah papirja in trafikah, !!!
ako se še iste niste nabavili dosedaj.